

EUROOPA LIIT

EUROOPA PARLAMENT

NÕUKOGU

Brüssel, 6. juuli 2012
(OR. en)

2011/0301 (COD)

PE-CONS 27/12

ECOFIN 480
COMPET 359
TRANS 185
RECH 204
ENER 231
ENV 444
TELECOM 115
ECO 75
CODEC 1488
OC 267

ÕIGUSAKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega muudetakse otsust nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013), ning määrust (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas

ÜHISED SUUNISED

Horvaatiale määratud konsulteerimistähtpäev: 9.7.2012

**EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU
MÄÄRUS NR .../2012/EL,**

....

millega muudetakse otsust nr 1639/2006/EÜ, millega kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (2007–2013), ning määrust (EÜ) nr 680/2007, millega kehtestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude valdkonnas

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 172 ja artikli 173 lõiget 3,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt²

¹ ELT C 143, 22.5.2012, lk 134.

² Euroopa Parlamendi 5. juuli 2012. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu ... otsus.

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusega nr 1639/2006/EÜ¹ kehtestatakse konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogramm (edaspidi „raamprogramm”) ning eri liiki rakendusmeetmed eriprogrammidele, nt info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) poliitika toetusprogrammile, millega tugevdatakse IKT toodete ja teenuste ning IKT-põhiste toodete ja teenuste siseturgu ning mille eesmärk on uuendustegevuse toetamine IKT laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu.
- (2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 680/2007² sätestatakse ühenduse rahalise abi andmise üldeeskirjad üleeuroopaliste transpordi- ja energiavõrkude (TEN-T ja TEN-E) valdkonnas ning luuakse TEN-T projektide laenutagamisvahendi nime kandev riskijagamise instrument.
- (3) Järgmisel kümnendil tuleb komisjoni hinnangu kohaselt Euroopa transpordi-, energia-, info- ja kommunikatsioonivõrkudesse investeerida varasemast märksa suuremaid summasid, et aidata saavutada Euroopa 2020 poliitikaeesmärgid, eelkõige kliimaeesmärgid ja üleminek ressursitõhusale, vähese CO₂-heitega majandusele, arendades arukaid, ajakohastatud ja omavahel täielikult ühendatud infrastruktuure, ning et soodustada siseturu väljakujundamist.

¹ ELT L 310, 9.11.2006, lk 15.

² ELT L 162, 22.6.2007, lk 1.

- (4) Infrastruktuuri projektide rahastamine laenukapitaliturgudel ei ole liidu piires kerge. Raskused infrastruktuuri projektidele pikaajalise era- või avalikust sektorist rahastamise leidmisel ei tohiks tuua kaasa transpordi-, telekommunikatsiooni- ja energiasüsteemide jõudluse halvenemist ega lairibaühenduse leviku aeglustumist. Arvestades liidu võlakirjaturgude killustatust ja prognoosimatut nõudlust ning pikaajalist ettevalmistusaega nõudvate infrastruktuuri projektide mahtu ja keerukust, on asjakohane käsitleda kõnealust probleemi liidu tasandil.
- (5) Nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 (mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust)¹ reguleerivad finantsinstrumendid võivad mõnel juhul suurendada eelarvevahendite kasutamise tõhusust ning neil võib olla märkimisväärne mitmekordistav mõju erasektorist vahendite kaasamise osas. See on eriti asjakohane seoses laenude raske kättesaadavusega, piirangutega avaliku sektori kulutustele ning vajadusega toetada Euroopa majanduse elavdamist.

¹ EÜT L 248, 16.9.2002, lk 1.

- (6) Oma 8. juuni 2011. aasta resolutsioonis tulevikku investeerimise ning uue mitmeaastase finantsraamistiku kohta konkurentsivõimelise, jätkusuutliku ja kaasava Euroopa nimel väljendas Euroopa Parlament heameelt Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse üle, mis kujutab endast Euroopa Investeerimispannga (EIP) osalusel loodud riskijagamise instrumenti, millega antakse liidu eelarvest piiratud toetust eesmärgiga võimendada liidu rahaliste vahendite mõju ning suurendada erainvestorite huvi osaleda esmatähtsates projektides, mis on kooskõlas strateegia „Euroopa 2020” eesmärkidega. Oma 12. juuli 2011. aasta järeldustes ühtse turu akti kohta tuletas nõukogu meelde, et finantsinstrumente tuleb hinnata, võttes arvesse nende finantsvõimendust olemasolevate instrumentidega võrreldes, lisanduvaid riske valitsemissektori bilansile ning eraõiguslike institutsioonide võimalikku väljatõrjumist. Komisjoni teatist, mis käsitleb Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetappi ja selle mõjuhinnangut, mis põhines avalikul konsulteerimisel, tuleks vaadelda selles kontekstis.
- (7) Tuleks käivitada Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetapp, mille eesmärk on toetada selge ELi lisaväärtusega esmatähtsate projektide rahastamist ning hõlbustada erasektori aktiivsemat osalemist transpordi, energeetika ja IKT infrastruktuuride valdkonnas majanduslikult elujõuliste projektide pikaajalisel rahastamisel kapitaliturgudel. Selle instrumendiga toetatakse samalaadsete rahastamisvajadustega projekte ning tänu sektoritevahelisele sünergiale peaks see andma suuremaid eeliseid turumõju, haldustõhususe ja ressursikasutuse valdkonnas. Algatus peaks andma infrastruktuuri valdkonna sidusrühmadele, nagu rahastajad, riigiasutused, infrastruktuuriettevõtjad, ehitusfirmad ja käitajad, sobiva instrumendi mida juhib turunõudlus.

- (8) Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katseetapi jooksul kasutatakse liidu eelarvet kõrvuti EIP poolse rahastamisega projektiettevtjate emiteeritava te projektivõlakirjade ühise riskijagamise instrumendi tarvis. Nimetatud instrumendiga püütakse leevendada projektide võlateenindusriski ja võlakirjade omanike krediidiriski sellisel määral, et kapitalituruosalised, nagu pensionifondid, kindlustusettevtjad ja muud huvitatud isikud, oleksid valmis investeerima infrastruktuuri projektide võlakirjadesse rohkem, kui see oleks võimalik ilma liidu toetuseta.
- (9) Arvestades EIP pikaajalist kogemust ning seda, et ta on infrastruktuuri projektide põhirahastaja ja aluslepinguga asutatud ELi finantseerimisasutus, peaks komisjon kaasama EIP katseetapi rakendamisse. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ja kord tuleks sätestada käesolevas määruses. Üksikasjalikumad tingimused, kaasa arvatud riski jagamine, tasu, järelevalve ja kontrollimine, tuleks sätestada komisjoni ja EIP vahel sõlmitavas koostöölepingus. Nimetatud koostöölepingu peaksid heaks kiitma komisjon ja EIP oma vastava korra kohaselt.
- (10) Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katseetapp tuleks käivitada võimalikult kiiresti praeguse finantsraamistiku kehtivusajal ja seda tuleks rakendada liigselt viivitamata, et teha kindlaks, kas ja mil määral annavad niisugused riskijagamise instrumendid lisaväärtust infrastruktuuride rahastamise valdkonnas ja infrastruktuuriprojektide laenukapitaliturult rahastamise väljakujundamisele.

- (11) Katsetappi tuleks rahastada 2012. ja 2013. aasta transpordi-, energeetika- ja telekommunikatsiooniprogrammide praeguste eelarvevahendite ümberpaigutamise teel. Selleks peaks algatuse jaoks olema võimalik TEN-T eelarvest ümber paigutada kuni 200 miljoni eurot, konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammist kuni 20 miljonit eurot ja TEN-E eelarvest kuni 10 miljonit eurot. Olemasolevad eelarvelised vahendid piiravad nii algatuse reguleerimisala kui ka toetatavate projektide arvu.
- (12) EIP peaks eelarves ettenähtud summasid taotlema et rahastada selliseid projekte, mis EIP ja komisjoni hinnangul on sobivad, kooskõlas liidu pikaajaliste poliitikaeesmärkidega ja tõenäoliselt rakendatavad. Kõnealused taotlused tuleks esitada ja vastavad eelarvelised kulukohustused võtta hiljemalt 31. detsembril 2013. Kuna suured infrastruktuuri projektid on keerukad, peaks olema võimalik, et EIP direktorite nõukogu kiidab need tegelikult heaks hilisemal kuupäeval, kuid mitte hiljem kui 31. detsembril 2014.
- (13) Kõikide projektide toetustaotluste ning valikute tegemise ja rakendamise puhul tuleks järgida liidu õigust, eelkõige riigiabi valdkonnas, ning püüda vältida turumoonutuste loomist või nende suurendamist.

- (14) Lisaks 17. mail 2006 Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahel eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe¹ punktis 49 sätestatud aruandlusnõuetele peaks komisjon EIP toetusel katsetapi käigus esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule pärast koostöölepingule alla kirjutamist iga kuue kuu järel aruande ning esitama vahearuande 2013. aasta teisel poolel. Sõltumatu täiemahuline hindamine tuleks korraldada 2015. aastal.
- (15) Nimetatud sõltumatule täiemahulisele hindamisele tuginedes peaks komisjon hindama Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse asjakohasust ning selle tulemuslikkust esmatähtsatesse projektidesse tehtavate investeeringute mahu ja liidu kulutuste tõhususe suurendamisel.
- (16) Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetapp tuleks käivitada komisjoni kavandatava Euroopa Ühendamise Rahastu ettevalmistamise raames. See ei piira mis tahes otsuste tegemist 2013. aasta järgse liidu mitmeaastase finantsraamistiku kohta ega finantsinstrumentidest tagasisaadavate vahendite võimaliku taaskasutamise kohta seoses läbirääkimistega ettepaneku üle võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus Euroopa Liidu iga-aastase eelarve suhtes kohaldatavate finantseeskirjade kohta.

¹ ELT C 139, 14.6.2006, lk 1.

- (17) Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse katsetapi rakendamiseks tuleks vastavalt muuta otsust nr 1639/2006/EÜ ja määrust (EÜ) nr 680/2007.
- (18) Käesolevas määruses sätestatud meetmete tulemuslikkuse tagamiseks peaks käesolev määrus, võttes arvesse katsetapi piiratud kestust, jõustuma järgmisel päeval pärast selle avaldamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Otsuse nr 1639/2006/EÜ muudatused

Otsust nr 1639/2006/EÜ muudetakse järgmiselt:

1) Artiklisse 8 lisatakse järgmine lõige:

„5a. Ilma et see piiraks lõigete 1–5 kohaldamist, esitavad komisjon ja Euroopa Investeeringuspank (EIP) 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande artikli 31 lõikes 2 osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi abil teostatud projektide kohta. Sõltumatu täiemahuline hindamine korraldatakse 2015. aastal.

Komisjon hindab sellele hinnangule tuginedes Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse asjakohasust ning selle tulemuslikkust esmatähtsatesse projektidesse tehtavate investeeringute mahu ja liidu kulutuste tõhususe suurendamisel. Selle hinnangu valguses ja kõiki võimalusi arvestades kaalub komisjon ettepaneku tegemist asjakohaste õigusaktide muutmiseks, muu hulgas seadusandlike muudatuste tegemiseks, eeskätt juhul, kui kasutuselevõtt turul ei ole prognoosidega võrreldes rahuldav või kui alternatiivsed pikaajaliste laenude rahastamise viisid muutuvad piisavalt kättesaadavaks.

Esimeses lõigus osutatud vahearuandes tuuakse muu hulgas ära ka nende projektide nimekiri, mille puhul on kasutatud artikli 31 lõigetes 2a–2e osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi, ja teave emiteeritud võlakirjade tingimuste kohta ning praeguste ja võimalike tulevaste investorite liigid.”

2) Artikli 26 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) uuendustegevuse edendamine info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning lairiba võrgu laialdasema kasutuselevõtu ja ulatuslikumate investeeringute kaudu;”.

3) Artiklit 31 muudetakse järgmiselt:

a) lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Lõike 1 punktis a osutatud projektide eesmärk on edendada uuendustegevust, tehnosiiret ja selliste uute tehnoloogiate levikut, mis on valmis turuleviimiseks.

Liit võib määrata nende projektide eelarve suurendamiseks toetuse.

Alternatiivina võib liit anda EIP-le katsetapi ajal 2012. ja 2013. aastal rahalist toetust reservi loomiseks ja kapitali eraldamiseks EIP poolt omavahenditest emiteeritavate võlainstrumentide või antavate tagatiste tarvis projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames.”

b) lisatakse järgmised lõiked:

„2a. Lõike 2 kolmandas lõigus osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrument on komisjoni ja EIP ühine instrument, millel on lisaväärtus liidu sekkumise tõttu, mida kasutatakse mitteoptimaalsete investeerimisolukordade lahendamiseks, kui projektid ei saa turgudel piisavat rahastamist, ning mis pakub täiendavust. Sellega välditakse konkurentsi moonutamist, selle eesmärk on tagada mitmekordistav mõju ja sellega ühitatakse huvid krediitvaliteedi parandamise kaudu. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument:

- a) on vormilt EIP võlainstrument või tagatis koos liidu eelarvest saadava toetusega info- ja kommunikatsioonitehnoloogia või lairibaprojektide rahastamiseks, täiendades või kaasates liikmesriikide või erasektori rahalisi vahendeid;
- b) leevendab projekti võlteenindusriski ning võlakirjade omanike krediidiriski;
- c) leiab kasutust ainult selliste projektide puhul, mille rahaline elujõulisus rajaneb projekti tuludel.

- 2b. Liidu riskipositsioon projektivõlakirjade riskijagamise instrumendis, sealhulgas halduskulud ja muud abikõlblikud kulud, ei ületa mingil juhul liidu poolt projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile antavat toetust ega ületa aluseks oleva krediitvaliteedi parandamise vahendite portfelli lunastamise tähtaega. Liidu üldeelarvele täiendavaid kohustusi ei teki. EIP katab alati projektivõlakirjade tehingutega seotud jääkriskid.
- 2c. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ning vajalikud menetslused on sätestatud III a lisas. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamise üksikasjalikud tingimused, kaasa arvatud riskide jagamine, tasud, järelevalve ja kontroll sätestatakse komisjoni ja EIP vahel sõlmitavas koostöölepingus. Nimetatud koostöölepingu kiidavad heaks komisjon ja EIP oma vastava korra kohaselt.

- 2d. 2013. aastal on lubatud ära kasutada kuni 20 miljonit eurot info- ja kommunikatsioonitehnoloogia ning lairiba võrguga seotud poliitika suundade arendamiseks eraldatud eelarvest kooskõlas I lisa punkti b eeskirjaga. Katsetapi piiratud kestust arvestades võib projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi puhul taaskasutada enne 31. detsembrist 2013 saadud tulusid uute võlainstrumentide emiteerimiseks ja tagatiste andmiseks sama riskijagamise instrumendi raames ja projektidele, mis vastavad samadele abikõlblikkuse kriteeriumitele, et maksimeerida toetatavate investeeringute mahtu. Juhul kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kehtivust ei pikendata, nii et see jätkuks järgmises mitmeaastasises finantsraamistikus, kantakse kõik allesjäänud rahalised vahendid liidu üldeelarve tulude poolele.
- 2e. Lisaks 17. mail 2006 eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 49 sätestatud aruandlusnõuetele ning ilma et see piiraks muude regulatiivsete aruandlusnõuete kohaldamist, esitab komisjon katsetapi ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kuue kuu järel aruande projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi tulemuslikkuse, kaasa arvatud finantstingimuste ja mis tahes emiteeritud projektivõlakirjade märkimise kohta.”

4) Lisatakse järgmine lisa:

„IIa LISA

Artikli 31 lõigetes 2c – 2e osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ja vajalikud menetslused

EIP osaleb riskide jagamises partnerina ning haldab liidu nimel liidu osalust projektivõlakirjade riskijagamise instrumendis. Selle instrumendi rakendamise üksikasjalikumad tingimused, sealhulgas selle järelevalve ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja EIP vahelises koostöölepingus, võttes arvesse käesoleva lisa sätteid.

a) EIP rahastamisvahend

1. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument struktureeritakse iga abikõlbliku projekti jaoks allutatud instrumendina võlainstrumendi või tingimusliku (tagatis)instrumendi või mõlema vormis, et lihtsustada projektivõlakirja emiteerimist.
2. Kui EIP peaks olema või saama projekti kreditoriks, rahuldatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendist tulenevad EIP nõuded pärast kõrgema nõudeõiguse järguga võlgade teenindamist ja enne omakapitalist ja sarnastest rahastamise viisidest tulenevate nõuete täitmist.
3. Rahastamisvahendi maht ei ületa 20 % emiteeritud kõrgema nõudeõigusega võlgade kogusummast.

b) Eelarve

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

2013: kuni 20 miljonit eurot.

Eespool nimetatud summa ülekandmise taotlus esitatakse 31. detsembriks 2012 ning sellega koos esitatakse kavandatud liidu toetuse vajaduse prognoos.

Vajaduse korral võib nimetatud prognoosi võtta aluseks 2013. aasta summa vähendamiseks puuduva nõudluse tõttu, mille üle otsustatakse artikli 46 lõikes 2 osutatud korras.

c) Usalduskonto

1. EIP avab usalduskonto, millel hoitakse liidu osalust ja sellelt teenitud tulu.
2. Katsetapi piiratud kestust arvestades lisatakse usalduskontolt teenitud intress ja muud liidu osalusest saadud tulud, nagu EIP poolt välja makstud summadel arvutatud garantiipreemiad, intress ja riskimarginaal usalduskonto vahenditele. Sellegipoolest võib komisjon otsustada artikli 46 lõikes 2 osutatud korras, et need tuleb konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia eelarvereale tagasi kanda.

d) Liidu toetuse kasutamine

EIP kasutab liidu toetust selleks, et:

1. moodustada abikõlbliku projektiportfelli allutatud instrumentide jaoks esimese järjekoha kahju põhised riskieraldised vastavalt EIP asjakohastele eeskirjadele ja EIP tehtud riskihindamisele, mis järgib EIPs kehtestatud põhimõtteid;
2. katta kõik projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi juurutamise ja haldamisega, kaasa arvatud hindamisega seonduvad projektivälised abikõlblikud kulud.

e) Riskide ja tulude jagamine

Punktis d kirjeldatud riskijagamismudelit kajastatakse sellise riskitasu asjakohases jagamises liidu ja EIP vahel, mida EIP võtab vastaspoolelt projektiportfelli kuuluvate instrumentide puhul.

f) Hinnakujundus

Projektivõlakirja hinnakujundus põhineb riskitasul vastavalt EIP asjakohastele standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele.

g) Taotlemise kord

Riskide katmise taotlused esitatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames EIP-le vastavalt EIP tavapärasele taotluste esitamise korrale.

h) Heakskiitmise kord

EIP teostab riski- ja finantskontrolli ning hindab tehnilist ja õiguslikku nõuetele vastavust, otsustab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamise ning valib sobivat liiki allutatud instrumendi vastavalt oma standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele, eriti vastavalt EIP krediidiriski hindamise põhimõtetele ja EIP valikukriteeriumitele sotsiaal-, keskkonna- ja kliimavaldkonnas.

i) Kestus

1. Liit võtab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendis osalemisega seonduva kulukohustuse hiljemalt 31. detsembril 2013. EIP direktorite nõukogu kiidab projektivõlakirjade instrumendid lõplikult heaks hiljemalt 31. detsembriks 2014.
2. Kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamine lõpetatakse käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal, kantakse kogu usalduskonto jääk peale kohustustega seotud vahendite ning muude abikõlblike kulude katmiseks vajaminevate rahaliste vahendite tagasi konkurentsivõime ja uuendustegevuse raamprogrammi info- ja kommunikatsioonitehnoloogia eelarvereele.

3. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile eraldatud rahalised vahendid makstakse tagasi asjaomasele usalduskontole, kui instrumentide tähtaeg lõpeb või need makstakse tagasi, eeldusel et riskid on endiselt piisavalt kaetud.

j) Aruandlus

Komisjon ja EIP lepivad kokku projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamist käsitleva iga-aastase aruandluse korras.

Ühtlasi esitab komisjon EIP toetusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule pärast artikli 31 lõikes 2c osutatud koostöölepingule alla kirjutamist iga kuue kuu järel instrumendi rakendamise aruande.

k) Järelevalve, kontroll ja hindamine

Komisjon teostab instrumendi kasutamise üle järelevalvet, tehes sh kohapealseid kontrole, kui see on asjakohane, ning teostab kontrolli vastavalt nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust*.

EIP haldab allutatud instrumente enda eeskirjade ja korra kohaselt, rakendades ka asjakohaseid auditeerimis-, kontrolli- ja järelevalvemeetmeid. Peale selle kinnitab EIP direktorite nõukogu, milles komisjon ja liikmesriigid on esindatud, iga allutatud instrumendi ning jälgib, et EIP juhtimine toimuks vastavalt põhikirjale ja EIP juhatajate nõukogu kehtestatud üldjuhistele.

Komisjon ja EIP esitavad 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi toimimise kohta katsetapis, et instrumendi struktuuri optimeerida.

Täiemahuline sõltumatu hinnang koostatakse 2015. aastal pärast viimaste projektivõlakirjatehingute heakskiitmist. Hinnangus käsitletakse muu hulgas lisaväärtust, täiendavust võrreldes muude liidu või liikmesriikide instrumentidega ning muude olemasolevate pikaajaliste laenude rahastamise viisidega, saavutatud mitmekordistavat mõju, kaasnevate riskide hindamist, samuti võimaliku moonutava mõju olemasolu või korrigeerimist. Hindamine sisaldab ka mõju projektide rahalisele teostatavusele, mahule, tingimustele ja võlakirjade emiteerimise kuludele, samuti laiemale võlakirjaturule ning käsitleb kontrollivate kreditoride ja avaliku pakkumise aspekte. Selles tuuakse võimaluse korral ka ära projektide rahastamise alternatiivsete viiside, seahulgas pangalaenude kulude võrdlus. Katsetapis hinnatakse iga valitud projekti.

* ELT L 248, 16.9.2002, lk 1.”

Artikkel 2
Määruse (EÜ) nr 680/2007 muudatused

Määrust (EÜ) nr 680/2007 muudetakse järgmiselt:

1) Artiklisse 2 lisatakse järgmised punktid:

- „14) „projektivõlakirjade riskijagamise instrument” – komisjoni ja EIP ühine instrument, millel on lisaväärtus liidu sekkumise tõttu ja mida kasutatakse mitteoptimaalsete investeerimisolekude lahendamiseks, kui projektid ei saa turgudel piisavat rahastamist, ning mis pakub täiendavust, täiendades või kaasates liikmesriikide või erasektori rahalisi vahendeid. Sellega välditakse konkurentsi moonutamist, selle eesmärk on tagada mitmekordistav mõju ning sellega ühitatakse huvid. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument parandab ühist huvi pakkuvate projektide rahastamise krediitvaliteeti, leevendab projekti võlteenindusriski ning võlakirjade omanike krediitriski ning seda kasutatakse ainult selliste projektide puhul, mille rahaline elujõulisus rajaneb projekti tuludel;
- 15) „krediitvaliteedi parandamine” – projektivõla krediitvaliteedi parandamine allutatud instrumendi kaudu EIP võlainstrumendi või EIP tagatise või mõlema vormis, mida toetatakse liidu eelarvest.”

2) Artikli 4 esimesele lõigule lisatakse järgmine lause:

„Riskide katmise taotlused esitatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames koosõlas artikli 6 lõike 1 punktiga g EIP-le vastavalt EIP tavapärasele taotluste esitamise korrale.”

3) Artikli 6 lõiget 1 muudetakse järgmiselt:

a) punktile d lisatakse järgmine lause:

„2012. ja 2013. aastal võib ümber paigutada kuni 200 miljonit eurot projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi katsetapi rakendamiseks transpordisektoris.”

b) lisatakse järgmine punkt:

„g) katsetapi käigus 2012. ja 2013. aastal rahaline toetus EIP-le reservi loomiseks ja kapitali allokeerimiseks sellistele võlainstrumentidele või tagatistele, mida EIP emiteerib või annab omavahenditest projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames TEN-T ja TEN-E projektidele. Liidu riskipositsioon riskijagamise instrumendis, sealhulgas halduskulud ja muud abikõlblikud kulud, ei ületa mingil juhul liidu poolt projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile antavat toetust ega ületa aluseks oleva krediitkvaliteedi parandamise instrumentide portfelli lunastamise tähtaega. Liidu üldeelarvele täiendavaid kohustusi ei teki. EIP katab alati nende projektivõlakirjatehingute jääkriskid.

Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ning vajalikud menetlused on sätestatud I a lisas. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamise üksikasjalikud tingimused, kaasa arvatud riskide jagamine, tasud, järelevalve ja kontroll sätestatakse komisjoni ja EIP vahel sõlmitavas koostöölepingus. Nimetatud koostöölepingu kiidavad heaks komisjon ja EIP oma vastava korra kohaselt.

2012. ja 2013. aastal võib kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud menetlusega projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamiseks ümber paigutada kuni 210 miljonit eurot, sealhulgas transpordiprojektide puhul kuni 200 miljonit eurot ja energiaprojektide puhul kuni 10 miljonit eurot, vastavalt TEN-T projektide laenutagamisvahendi eelarverealet ja TEN-E eelarverealet.

Lisaks 17. mail 2006 eelarvedistsipliini ja usaldusväärse finantsjuhtimise kohta sõlmitud institutsioonidevahelise kokkuleppe punktis 49 sätestatud aruandlusnõuetele ning ilma et see piiraks muude regulatiivsete aruandlusnõuete kohaldamist, esitab komisjon katsetapi ajal Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga kuue kuu järel aruande riskijagamise instrumendi tulemuslikkuse, kaasa arvatud finantstingimuste ja mis tahes emiteeritud projektivõlakirjade märkimise kohta.

Katsetapi piiratud kestust arvestades võib enne 31. detsembrist 2013 läekunud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi intressi- ja muid tulusid taaskasutada uute võlainstrumentide ja tagatiste tarvis sama riskijagamisvahendi raames ja projektidele, mis vastavad samadele abikõlblikkuse kriteeriumitele, et maksimeerida toetatavate investeeringute mahtu. Kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kehtivust ei pikendata, nii et see jätkuks järgmises finantsraamistikus, kantakse kõik allesjäänud rahalised vahendid liidu üldeelarve tulude poolele.”

4) Artiklisse 16 lisatakse järgmine lõige:

„2a. Ilma et see piiraks lõigete 1 ja 2 kohaldamist, esitavad komisjon ja EIP 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi abil teostatavate projektide kohta. Sõltumatu täiemahuline hindamine korraldatakse 2015. aastal.

Komisjon hindab sellele hinnangule tuginedes Euroopa 2020 projektivõlakirjade algatuse asjakohasust ning selle tulemuslikkust esmatähtsatesse projektidesse tehtavate investeeringute mahu ja liidu kulutuste tõhususe suurendamisel. Selle hinnangu valguses ja kõiki võimalusi arvestades kaalub komisjon ettepaneku tegemist asjakohaste õigusaktide muutmiseks, muu hulgas seadusandlike muudatuste tegemiseks, eeskätt juhul, kui kasutuselevõtt turul ei ole prognoosidega võrreldes rahuldav või kui alternatiivsed pikaajaliste laenude rahastamise viisid muutuvad piisavalt kättesaadavaks.”

5) Artikli 17 lõikele 1 lisatakse järgmine lõik:

„Artikli 16 lõikes 2a osutatud vahearuanandes tuuakse ära ka nende projektide nimekiri, mille puhul on kasutatud artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumenti, ja teave emiteeritud võlakirjade tingimuste kohta ning praeguste ja võimalike tulevaste investorite liigid.”

6) Lisa nummerdatakse ümber I lisaks ning sõna „lisa” artikli 6 lõike 1 punktis d asendatakse vastavalt numbri ja sõnaga „I lisa”.

7) Lisatakse järgmine lisa:

„Ia LISA

Artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi üldtingimused ja vajalikud menetslused

EIP osaleb riskide jagamises partnerina ning haldab liidu nimel liidu osalust projektivõlakirjade riskijagamise instrumendis. Selle instrumendi rakendamise üksikasjalikumad tingimused, sealhulgas selle järelevalve ja kontroll, sätestatakse komisjoni ja EIP vahelises koostöölepingus, võttes arvesse käesoleva lisa sätteid.

a) EIP rahastamisvahend

1. Projektivõlakirjade riskijagamise instrument struktureeritakse iga abikõlbliku projekti jaoks allutatud instrumendina või instrumendi või tingimusliku (tagatis)instrumendi või mõlema vormis, et lihtsustada projektivõlakirjade emiteerimist.
2. Kui EIP peaks olema või saama projekti kreditoriks, rahuldatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendist tulenevad EIP nõuded pärast kõrgema nõudeõiguse järguga võlgade teenindamist ja enne omakapitalist ning omakapitaliga seonduvast rahastamisest tulenevate nõuete täitmist.
3. Rahastamisvahendi maht ei ületa 20 % emiteeritud kõrgema nõudeõiguse järguga võlgade kogusummast.

b) Eelarve

TEN-T:

- 2012: kuni 100 miljonit eurot
- 2013: kuni kumuleerunud summa 200 miljonit eurot

jagatakse ümber I lisas osutatud TEN-T projektide laenutagamisvahendile mõeldud TEN-T eelarvest, mis on jäänud kasutamata.

TEN-E:

2013: kuni 10 miljonit eurot.

2012. aasta summade ülekandmise taotlus esitatakse asjatult viivitamata pärast koostöölepingule alla kirjutamist.

Järgmistel aastatel esitatakse summade ülekandmise taotlus eelneva aasta 31. detsembriks.

Kõigil juhtudel esitatakse koos summade ülekandmise taotlusega kavandatud liidu toetuse vajaduse prognoos.

Vajaduse korral võib nimetatud prognoosi võtta aluseks 2013. aasta summa vähendamiseks puuduva nõudluse tõttu, mille üle otsustatakse artikli 15 lõikes 2 osutatud korras.

c) Usalduskonto

1. EIP avab kaks usalduskontot (ühe TEN-T projektide ja teise TEN-E projektide jaoks), millel hoitakse liidu osalust ja sellelt teenitud tulu. TEN-T usalduskonto võib liita I lisas osutatud TEN-T projektide laenu tagamisvahendi jaoks avatud usalduskontoga, eeldusel et see meede ei halvenda punktides j ja k sätestatud aruandluse ja järelevalve kvaliteeti.
2. Katseetapi piiratud kestust arvestades lisatakse usalduskontolt teenitud intress ja muud liidu osalusest saadud tulud, nagu EIP poolt välja makstud summadel arvutatud garantiipreemiad, intress ja riskimarginaalid usalduskonto vahenditele. Sellegipoolest võib komisjon otsustada artikli 15 lõikes 2 osutatud korras, et need tuleb TEN-T või TEN-E eelarveridadele tagasi kanda.

d) Liidu toetuse kasutamine

EIP kasutab liidu toetust selleks, et:

1. moodustada abikõlbliku projektiportfelli allutatud instrumentide jaoks esimese järjekoha kahju põhised riskieraldised vastavalt EIP asjakohastele eeskirjadele ja EIP tehtud riskihindamisele, mis järgib EIPs kehtestatud põhimõtteid;

2. katta kõik projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi juurutamise ja haldamisega, kaasa arvatud hindamisega seonduvad projektivälised abikõlblikud kulud.

e) Riskide ja tulude jagamine

Punktis d kirjeldatud riskijagamismudelit kajastatakse sellise riskitasu asjakohases jagamises liidu ja EIP vahel, mida EIP võtab vastaspoolelt projektiportfelli kuuluvate instrumentide puhul.

Olenemata I lisas osutatud TEN-T projektide laenutagamisvahendi riskide jagamise suhtes kohaldatavatest sätetest, kohaldatakse projektivõlakirjade riskijagamismudelit ka sellele vahendile, sealhulgas olemasoleva portfelli tehingute suhtes.

f) Hinnakujundus

Projektivõlakirjade instrumentide hinnakujundus põhineb riskitasul vastavalt EIP asjakohastele standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele.

g) Taotlemise kord

Riskide katmise taotlused esitatakse projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi raames EIP-le vastavalt EIP tavapärasele taotluste esitamise korrale.

h) Heakskiitmise kord

EIP teostab riski- ja finantskontrolli ning hindab tehnilist ja õiguslikku nõuetele vastavust, otsustab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamise ning valib sobiva allutatud instrumendi vastavalt oma standardeeskirjadele ja -kriteeriumitele, eriti vastavalt EIP krediidiriski hindamise põhimõtetele ja EIP valikukriteeriumitele sotsiaal-, keskkonna- ja kliimavaldkonnas.

i) Kestus

1. Liit võtab projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile makstava toetuse viimase osa kulukohustuse hiljemalt 31. detsembril 2013. EIP direktorite nõukogu kiidab projektivõlakirjade instrumendid lõplikult heaks hiljemalt 31. detsembriks 2014.
2. Kui projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi kasutamine lõpetatakse käesoleva mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse ajal, kantakse kogu usalduskontode jääk peale kohustustega seotud vahendite ning muude abikõlblike kulude katmiseks vajaminevate rahaliste vahendite tagasi TEN-T ja TEN-E eelarveridadele.
3. Projektivõlakirjade riskijagamise instrumendile eraldatud rahalised vahendid makstakse tagasi asjaomasele usalduskontole, kui instrumentide tähtaeg lõpeb või need makstakse tagasi, eeldusel et riskid on endiselt piisavalt kaetud.

j) Aruandlus

Komisjon ja EIP lepivad kokku projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi rakendamist käsitleva iga-aastase aruandluse korras.

Ühtlasi esitab komisjon EIP toetusel Euroopa Parlamendile ja nõukogule pärast artikli 6 lõike 1 punktis g osutatud koostöölepingule alla kirjutamist iga kuue kuu järel instrumendi rakendamise aruande.

k) Järelevalve, kontroll ja hindamine

Komisjon teostab instrumendi kasutamise üle järelevalvet, tehes sh kohapealseid kontrole, kui see on asjakohane, ning teostab kontrolli vastavalt määrusele (EÜ, Euratom) nr 1605/2002.

EIP haldab allutatud instrumente enda eeskirjade ja korra kohaselt, rakendades ka asjakohaseid auditeerimis-, kontrolli- ja järelevalvemeetmeid. Peale selle kinnitab EIP direktorite nõukogu, milles komisjon ja liikmesriigid on esindatud, iga allutatud instrumendi ning jälgib, et EIP juhtimine toimuks vastavalt põhikirjale ja EIP juhatajate nõukogu kehtestatud üldjuhistele.

Komisjon ja EIP esitavad 2013. aasta teisel poolel Euroopa Parlamendile ja nõukogule vahearuande projektivõlakirjade riskijagamise instrumendi toimimise kohta katsetapis, et instrumendi struktuuri optimeerida.

Täiemahuline sõltumatu hinnang koostatakse 2015. aastal pärast viimaste projektivõlakirjatehingute heakskiitmist. Hinnangus käsitletakse muu hulgas lisaväärtust, täiendavust võrreldes muude liidu või liikmesriikide instrumentidega ning muude olemasolevate pikaajaliste laenude rahastamise viisidega, saavutatud mitmekordistavat mõju, kaasnevate riskide hindamist, samuti võimaliku moonutava mõju olemasolu või korrigeerimist. Hindamine sisaldab ka mõju projektide rahalisele teostatavusele, mahule, tingimustele ja võlakirjade emiteerimise kuludele, samuti laiemale võlakirjaturule ning käsitleb kontrollivate kreditoride ja avaliku pakkumise aspekte. Selles tuuakse võimaluse korral ka ära projektide rahastamise alternatiivsete viiside, sealhulgas pangalaenude kulude võrdlus. Katsetapis hinnatakse iga valitud projekti.”

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

....

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja
